

Μάθημα:

Τάξη:

Ημερομηνία:

Καθηγητές:

Ονοματεπώνυμο:

ΚΕΙΜΕΝΑ

Huic Arria funus ita parāvit, ut ignorarētur a marīto; quin immo cum illa cubiculum marīti intraverat, vivere filium simulābat, ac marīto persaepe interroganti, quid ageret puer, respondēbat: «Bene quiēvit, libenter cibum sumpsit». Deinde, cum lacrimae suae, diu cohibitae, vincerent prorumperentque, egrediebātur;

.....
Accipe nunc quid postea Nasica fecerit. Paucis post diebus cum Ennius ad Nasicam venisset et eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignatus quod Nasica tam aperte mentiebatur: " Quid" inquit "Ego non cognosco vocem tuam?" Visne scire quid Nasica responderit? "Homo es impudens.

.....
Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!"

.....
«Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στα Νέα Ελληνικά τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.1.α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

- α. Οι ομοιότητες της Λατινικής με την Ελληνική οφείλονται στην κοινή καταγωγή τους από τον Ινδοευρωπαϊκό χώρο.
- β. Χρονικό ορόσημο για τη συστηματική καλλιέργεια της λατινικής γλώσσας και την παραγωγή αξιόλογων κειμένων θεωρείται το 240 π.Χ.
- γ. Η επιβίωση πολλών ελληνικών λέξεων μέχρι σήμερα στις ρωμανικές γλώσσες οφείλεται στη μεταφορά τους στη λατινική γλώσσα.
- δ. Τα διάφορα λογοτεχνικά είδη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας ακολουθούν διαφορετική εξέλιξη από την αντίστοιχη ελληνική.
- ε. Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και του Ουμανισμού ήταν περιορισμένη η χρήση της Λατινικής γλώσσας.
- στ. Στην κλασική εποχή η λατινική λογοτεχνία περνά από το στάδιο της μαθητείας, των πειραματισμών και της πολυποικιλής ανίχνευσης στη φάση της υψηλής δημιουργίας και της καλλιτεχνικής εκλέπτυνσης.
- ζ. Ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας ασχολήθηκε μόνο με την ρητορική πράξη.
- η. Ο Βάρρων είχε την φήμη του πιο καλλιεργημένου ανάμεσα στους Ρωμαίους και του καλύτερου γνώστη της λατινικής γλώσσας και όλης της αρχαιότητας.
- θ. Με την ιστοριογραφία ασχολήθηκαν ο Ιούλιος Καίσαρ, ο Κορνήλιος Νέπως και ο Σαλλούστιος Κρίσπος.
- ι. Στους χρόνους του Κικέρωνα, ο φιλοσοφικός και πολιτικός στοχασμός αυτονομείται από τα ελληνικά πρότυπα και οδηγείται σε προσωπικές επιλογές και κατακτήσεις.

Μονάδες 10

B.1.β. Να εντοπίσετε την ετυμολογική συγγένεια των παρακάτω λέξεων στα αποσπάσματα των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν: ομοσπονδία, δωμάτιο, Ιανουάριος, πειρατής, γένος.

Μονάδες 10

Γ.1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

funus: ονομαστική πληθυντικού

filium: κλητική ενικού

puer: αιτιατική πληθυντικού

diebus: αφαιρετική ενικού

domi: κλητική πληθυντικού

tuam: γενική ενικού στο ουδέτερο γένος στο β πρόσωπο για πολλούς κτήτορες

impudens: το επίρρημα στον θετικό βαθμό

muris: κλητική ενικού

Opibus: γενική πληθυντικού

nimia: τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

ipsi: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

discrimine: ονομαστική ενικού

pomis: αιτιατική πληθυντικού

dura: δοτική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος στον συγκριτικό βαθμό

mitia: γενική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 15

Γ.2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

intraverat: γ ενικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

ageret: γενική ενικού της μετοχής ενεστώτα στο αρσενικό γένος

quiēvit: β πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην άλλη φωνή

fecerit: β ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

venisset: απαρέμφατο ενεστώτα στην άλλη φωνή

quaereret: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή

mentiebatur: δοτική ενικού του γερονδιακού στο θηλυκό γένος

Vis(ne): α πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

responderit: αφαιρετική σουπίνο

nolite: β πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

deponite: α πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

consulturum esse: τον αντίστοιχο τύπο στην άλλη φωνή

fuisse: γ πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα

scribam: β ενικό υποτακτικής παρακειμένου στην άλλη φωνή

gignuntur: αιτιατική ενικού του γερονδίου στην άλλη φωνή

Μονάδες 15

Δ.1.α. **Accipe nunc quid postea Nasica fecerit:** να εφαρμόσετε στην δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση την ακολουθία χρόνων (μονάδες 3) και να κάνετε τις απαραίτητες μετατροπές έτσι ώστε να δηλώνει το υστερόχρονο στο παρόν (μονάδα 1).

Μονάδες 4

Δ.1.β. «**cum Ennius ad Nasicam venisset**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης, να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της, τον τρόπο εκφοράς της και να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία.

Μονάδες 6

Δ.1.γ. **Paucis post diebus:** να εκφράσετε την ίδια επιρρηματική σχέση με ισοδύναμο τρόπο και να δηλώσετε το «πριν» με όλους τους πιθανούς τρόπους.

Μονάδες 4,5

Δ.2.α. *cavete periculum / Neminem credideritis*: να δηλώσετε την απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 3,5

Δ.2.β. «*Bene quiēvit, libenter cibum sumpsit*»: να μετατρέψετε την πρόταση σε απαρεμφατική με εξάρτηση "Arria dixit". (εννοείται υποκείμενο στα *quiēvit* και *sumpsit* το "puer")

Μονάδες 3

Δ.2.γ. *cum Ennius eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica*: να μετατρέψετε την δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή.

Μονάδες 3

Δ.2.δ. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις: *a marito, diebus, se, consulturum esse, rem publicam, me*.

Μονάδες 6

Ευχόμαστε Επιτυχία!!!